

Urantia-kirja

<< [Luku 91](#) | [Osat](#) | [Sisältö](#) | [Luku 93](#) >>

Luku 92

Uskonnon myöhempi kehitys

92:0.1 (1003.1) IHMISELLÄ oli luonnollisen kehityksen tuloksena syntynyt uskonto evoluutiossa hankitun kokemuksensa osana, jo kauan ennen kuin Urantialla esitettiin mitään järjestelmällisiä totuuden ilmoituksia. Mutta tämä *luonnollista* alkuperää oleva uskonto oli jo sinänsä ihmisen eläimellisyyttä korkeampien ominaisuuksien tuote. Evoluutionvarainen uskonto kehkeytyi hiljalleen ihmiskunnan olemassaolonkokemukseen kuuluneiden vuosituhansien kuluessa niiden seuraavaksi lueteltavien vaikuttajien huolenpidon avulla, jotka toimivat villi-ihmisen, barbaarin ja sivistyneen ihmisen sisällä ja vaikuttivat heihin:

92:0.2 (1003.2) 1. *Palvonnan auttajahenki* – eläimellisyyden ylittävien todellisuudentajuamispotentiaalien ilmaantuminen eläimen tietoisuuteen. Tästä voitaisiin kenties käyttää ilmaisua ihmisen ikimuistoinen jumaluusvaisto.

92:0.3 (1003.3) 2. *Viisauden auttajahenki* – palvonnallisessa mielessä ilmenevä taipumus suunnata jumalointi korkeampiin ilmaisukanaviin ja kohti alati laajenevia jumaluustodellisuuden käsityksiä.

92:0.4 (1003.4) 3. *Pyhä Henki* – tämä on ensimmäinen supermielen anti, ja se ilmaantuu poikkeuksetta kaikkiin bona fide ihmispersoonallisuuksiin. Tämä palvontaa kaipaavalle ja viisautta halajavalle mielelle annettu hoiva luo kyvyn tiedostaa ihmisen eloonjäämisestä esitetty väittämä todeksi – sekä teologisena käsitteenä että aktuaalisena ja tosiasiallisena persoonallisuuden kokemuksena.

92:0.5 (1003.5) Näiden kolmen jumalallisen hoivatoiminnan yhteen nivoutuva vaikutus on täysin riittävä panemaan alulle ja saattamaan päätökseen kehitysuskonnon kasvun. Näitä aikaansaannoksia laajentavat myöhemmin Ajatuksensuuntaajat, serafit ja Totuuden Henki, jotka kaikki lisäävät uskonnollisen kehityksen vauhtia. Nämä voimat ovat toimineet Urantialla jo pitkään, ja niiden toiminta jatkuu täällä niin kauan kuin tämä planeetta pysyy asuttuna sfäärinä. Näihin jumalallisiin vaikuttajiin sisältyvällä potentiaalilla ei enimmältään ole vielä koskaan ollut tilaisuutta tulla julki, sillä siinä on paljon sellaista, joka paljastuu vasta tulevina aikakausina, sitä mukaa kun kuolevaisten uskonto nousee taso tasolta korkeammalle, kohti morontia-arvoa ja henkitotuutta edustavia ylivertaisia korkeuksia.

1. Uskonnon evolutionaarinen luonne

92:1.1 (1003.6) Uskonnon kehityksen kulkua on seurattu alkuaikojen pelon ja aaveiden maailmasta monien peräkkäisten kehitysvaiheiden läpi niitä pyrkimyksiä unohtamatta, kun henkiä yritettiin ensin pakottamalla ja sitten imartelemalla saada tekemään jotakin. Heimokohtaisista fetisseistä tuli toteemeja ja heimojumalia. Maagisista loitsukaavoista muovautuivat nykyajan rukoukset. Ympärileikkauksesta, joka aluksi oli uhri, tuli hygieeninen toimenpide.

92:1.2 (1003.7) Koko rotujen luonnontilaisen lapsuuden ajan tapahtui uskon suhteen edistymistä niin, että se eteni luonnonpalvonnasta aaveidenpalvonnan kautta fetisismiksi. Sivilisaation sarastuksen myötä ihmisrotu omaksui mystisempiä ja symbolisempia uskomuksia, kun taas nykyään – kypsän iän lähestyessä – ihmiskunta on hiljalleen valmistumassa todellisen uskonnon arvostamiseen, jopa itse totuuden paljastamisen alkuvaiheeseen.

92:1.3 (1004.1) Uskonto ilmaantuu mielen biologisena reagointina hengellisiin uskomuksiin ja ympäristöön. Ihmisrodun kohdalla se on asia, joka häviää tai muuttuu viimeisenä. Uskonto on kaikkina aikakausina ihmisyyhteisön asennoitumista siihen, mikä on salaperäistä. Sosiaalisena instituutiona siihen kuuluu riittejä, symboleja, kultteja, pyhiä kirjoituksia, alttareita, pyhäkköjä ja temppeleitä. Pyhä vesi, pyhäinjäännökset, fetissit, taikakalut, kasukat, kellot, rummut ja papistot ovat yhteisiä kaikille uskonnoille.

Ja puhtaasti kehityksen kautta syntynyttä uskontoa on mahdotonta pitää täysin erillään sen enempää magiasta kuin noituudestakaan.

92:1.4 (1004.2) Mysteeri ja voima ovat aina kiihottaneet uskonnollisia tunteita ja pelkoja, kun taas emotio on niiden kehittymisessä toiminut aina vahvana säätelevänä tekijänä. Pelko on ollut aina uskonnon perusheräte. Pelko antaa kehitysuskonnon jumalille hahmon ja luo virikkeen alkuaikojen uskovien uskonnolliselle rituaalille. Sivilisaation edistyessä kunnioitus, ihailu, arvonanto ja myötätunto muuntelivat pelkoa, ja sen jälkeen sitä muokkaavat edelleen tunnonvaivat ja katumus.

92:1.5 (1004.3) Muuan Aasian kansanheimo opetti, että ”Jumala on suuri pelko.” Tällainen käsitys on puhtaasti evoluutionvaraisen uskonnon seurausilmiö. Jeesus, joka oli korkeimmanlaatuinen uskonnollisen elämäntavan revelaatio, julisti: ”Jumala on rakkaus.”

2. Uskonto ja tapasäännöt

92:2.1 (1004.4) Uskonto on kaikista ihmisen instituutioista joustamattomin ja taipumattomin, mutta silti sekin vähä vähältä sovittautuu muuttuvaan yhteiskuntaan. Lopulta kehitysuskonto aina heijastelee muuttuvia tapasääntöjä, joihin vuorostaan on saattanut vaikuttaa ilmoitususkonto. Hitaasti, varmasti, mutta vastahakoisesti uskonto (palvonta) seuraa viisauden, kokemuspohjaisen järjellisyys ohjaaman ja jumalallisen ilmoituksen valaiseman tiedon, vanavedessä.

92:2.2 (1004.5)

Uskonto takertuu tapasääntöihin; se, mikä *oli*, on ikivanhaa ja otaksutusti pyhää. Nimenomaan tästä eikä mistään muusta syystä kivityökalut säilyivät käytössä vielä kauan pronssi- ja rautakaudellakin. Ja tällainenkin toteamus on kirjaan kirjoitettuna: ”Mutta jos sinä teet minulle kivialttarin, niin älä rakenna sitä hakatusta kivistä; sillä jos sinä kosket taltallasi kiveen, niin sinä saastutat sen.” Hindut sytyttävät tänäkin päivänä alttaritulensa alkeellista hierrintä käyttäen. Kehitysuskonnon vallitessa uutuutta on pidetty aina pyhäinhäväistyksenä. Sakramenttiin ei saa kuulua uutta eikä teollisesti valmistettua ravintoa, vaan kaikkein alkeellisinta muonaa: ”Tulessa paahdettua lihaa ja happamatonta leipää katkerien yrttien kera.” Kaikentyypiset sosiaaliset tavat ja jopa lainkäyttöön kuuluvat menettelytavat pitäytyvät vanhoihin muotoihin.

92:2.3 (1004.6)

Kun nykyajan ihminen ihmettelee sitä, että eri uskontojen kirjoituksissa esitetään kovin paljon sellaista, jota voidaan pitää rivona, hänen tulisi rauhassa miettiä sitä, että menneet sukupolvet ovat pelänneet poistaa kirjoituksista esi-isiensä pyhinä ja loukkaamattomina pitämiä asioita. On koko joukko asioita, joita yksi sukupolvi saattaa pitää rivoina, mutta jotka edelliset sukupolvet ovat katsoneet osaksi hyväksytyjä tapasääntöjään, jopa arvostetuiksi uskonnollisiksi rituaaleiksi. Melkoinen määrä uskonnollista kiistelyä on aiheutunut loputtomista yrityksistä saattaa vanhat mutta moitittavat tavat sopusointuun vasta hiljattain edistyneen järjellisyyden kanssa, yritykset löytää vakuuttavantuntuksia teorioita,

jotka puolustaisivat ammoisten ja merkityksensä menettäneiden tapojen säilyttämistä opin piirissä.

92:2.4 (1004.7) Mutta on vain typerää yrittää uskonnollisen kasvun äkillistä vauhdittamista. Rotu tai kansakunta pystyy omaksumaan jostakin edistyneestä uskonnosta vain sen, mikä on kohtuullisessa määrin yhdenmukaista ja yhteen sopivaa asianomaisen kansan senhetkisen kehitystason ja sopeutumiskyvyn kanssa. Sosiaalisilla, ilmastollisilla, poliittisilla ja taloudellisilla olosuhteilla on kaikilla oma vaikutuksensa uskonnollisen kehityksen suunnan ja etenemisvauhdin määräytymiseen. Yhteiskunnan moraalisuutta ei määrittele uskonto – toisin sanoen kehitysuskonto – vaan pikemminkin on niin, että rodun moraalisuus sanelee uskonnon muodot.

92:2.5 (1005.1) Ihmisten rodut hyväksyvät vieraan ja uuden uskonnon vain pinnallisesti. Itse asiassa ne sovittavat sen omiin tapasääntöihinsä ja vanhoihin uskomistapoihinsa. Tätä kuvaa oivallisesti esimerkki eräästä Uuden-Seelannin heimosta, jonka papit kristinuskon nimellisesti hyväksytyään väittivät julkisesti saaneensa suoraan Gabrielilta ilmoituksia, joissa sanottiin, että juuri tuosta heimosta oli tullut Jumalan valittu kansa ja annettiin ohje, jonka mukaan heimon oli luvallista, kenenkään sitä estämättä, antautua vapaisiin sukupuolisuhteisiin ja moniin muihin heimon noudattamiin ikivanhoihin ja moitittaviin tapoihin. Eikä aikaakaan, kun kaikki vastikään käännetyt kristityt siirtyivät kannattamaan tätä kristinuskon uutta ja vähemmän vaativaa muunnosta.

92:2.6 (1005.2)

Uskonto on aikana tahi toisena pyhittänyt kaikki mahdolliset, keskenään ristiriidassa olevat ja yhteen sovittamattomat käyttäytymisen muodot. Se on jonakin aikana hyväksynyt käytännöllisesti katsoen kaiken sellaisen, mitä nyt pidetään moraalittomana tai synnillisenä. Omatunto, jota kokemus ei ole opettanut ja joka ei ole saanut apua järjeltä, ei ole koskaan ollut eikä voi koskaan olla ihmisen käyttäytymisen turvallinen ja erehtymätön opas. Omatunto ei ole ihmissielulle puhuva jumalallinen ääni. Se on vain olemassaolon kulloisellekin vaiheelle ominaisten tapasääntöjen moraalisen ja eettisen sisällön yhteissumma. Se edustaa yksinkertaisesti sitä, mikä ihmisen käsityksen mukaan on jossakin tietyssä olosuhteiden kokonaisuudessa ihanteellista reagoimista.

3. Kehitysuskonnon luonne

92:3.1 (1005.3)

Ihmiskunnan uskonnon tutkiminen on menneiden aikakausien fossiileja sisältävien sosiaalisten kerrostumien tarkastelua. Ihmishahmoisiksi käsitettyjen jumalten noudattamat tavat heijastavat uskollisesti niiden ihmisten moraalia, jotka ensimmäisinä nuo jumalat mielessään hahmottivat. Muinaiset uskonnot ja mytologia välittävät totuudenmukaisen kuvan kauan sitten unohduksen hämärään vaipuneiden kansojen uskomuksista ja traditioista. Nämä ammoiset kulttitavat säilyvät itsepintaisesti uudempien talouselämän tapojen ja yhteiskunnallisten kehityskulkujen rinnalla ja tuntuvat tietenkin huutavan

epääjanmukaisilta. Kultin jäännökset antavat oikean kuvan menneisyyden rotukohtaisista uskonnoista. Muistakaa aina, ettei kultteja suinkaan pystytetä totuuden löytämistä ajatellen, vaan mieluumminkin levittämään näiden kulttien uskonkappaleita.

92:3.2 (1005.4) Uskonnossa on aina ollut kysymys etupäässä riiteistä, rituaaleista, menoista, seremonioista ja opinkappaleista. Sen on tavallisesti tahrannut muuan tepposen toisensa perään tekevä erhe: valittuna kansana olemisen harha. Sellaiset uskonnolliset perusideat kuin loitsu, henkeytys, ilmoitus, lepytys, katumus, sovitus, esirukous, uhri, rukous, tunnustus, palvonta, kuolemanjälkeinen elämä, sakramentti, rituaali, lunnaat, pelastus, lunastus, sopimusliitto, saastaisuus, puhdistautuminen, profetia, perisynti – palautuvat kaikki ammoisen aaveidenpelon varhaisiin aikoihin.

92:3.3 (1005.5) Primitiivisessä uskonnossa ei ole kysymys enemmästä eikä vähemmästä kuin kamppailusta aineellisen olemassaolon puolesta, joka on laajennettu käsittämään myös haudantakainen olemassaolo. Tällaisen uskonkappaleen mukaiset menot merkitsivät itsesäilytystaistelun laajentumista kuvitellun aavehenkien maailman alueelle. Mutta olkaa varovaisia, kun tunnette kiusausta arvostella kehitysuskontoa. Muistakaa, että puhe on siitä, *mitä tapahtui*; kysymys on historiallisesta tosiasiasta. Ja muistakaa lisäksi, ettei minkään ajatuksen voima ole siinä, että se pitää paikkansa tai on totuudellinen, vaan mieluumminkin se on siinä, miten elävästi se vetoaa ihmisiin.

92:3.4 (1006.1) Kehitysuskontoon ei sisälly mitään järjestelyä muutoksen tai tarkistuksen varalle. Toisin kuin tieteellä, sillä ei ole

mitään keinoa suorittaa etenemistä suosivaa itseoikaisua.

Kehittymällä syntynyt uskonto nauttii kunnioitusta siksi, että sen seuraajat uskovat sen olevan *Totuus*; ”uskon, joka kerran annettiin pyhille”, täytyy – teoriassa – olla sekä lopullinen että erehtymätön. Kultti haraa kehittymistä vastaan, sillä todellinen edistys muuttaa varmasti kulttia itseään tai hävittää sen kokonaan. Siksi tarkistus on sen kohdalla aina pakottamalla pakotettava.

92:3.5 (1006.2) Vain kaksi tekijää kykenee muokkaamaan ja kohottamaan luonnollista tietä syntyneen uskonnon opinkappaleita, nimittäin vähitellen etenevien tapasääntöjen muodostama paine ja se aika ajoin saatava valistus, joka on peräisin aikakausikohtaisesta ilmoituksesta. Eikä ole mitenkään outoa, että kehitys oli hidasta, sillä jos joku muinaisina aikoina esiintyi edistyksellisenä tai kekseliäänä, tiesi se sitä, että hänet tapettiin noitana. Kultti edistyy hitaasti sukupolvien saatossa ja aikakausien mittaisten jaksojen kuluessa. Mutta se kulkee toki eteenpäin. Kehityksen kautta ilmestynvä usko aaveisiin laski perustan sellaiselle ilmoitususkonnon filosofialle, joka on lopulta hävittävä alkulähteenään olevan taikauskon.

92:3.6 (1006.3) Uskonto on monin tavoin haitannut sosiaalista kehitystä, mutta ilman uskontoa ei mitään kestävää moraalisuutta eikä etiikkaa olisi ollut, ei maininnan arvoista sivilisaatiota. Uskonto synnytti paljon ei-uskonnollista kulttuuria: Kuvanveisto sai alkunsa epäjumalankuvien tekemisestä, arkkitehtuuri temppelien rakentamisesta, runous loitsuista, musiikki palvontaveisuusta, näyttämötaide toimista henkiohjauksen saamiseksi ja tanssiminen kausittaisista palvontajuhlista.

92:3.7 (1006.4) Mutta kun kiinnitetään huomiota siihen, että uskonto oli sivilisaation kehittymisen ja säilymisen kannalta välttämätön, olisi samalla kirjattava se seikka, että luonnonuskonto on myös tehnyt parhaansa lamaannuttaakseen ja rampauttaakseen sen samaisen sivilisaation, jota se muuten vaali ja ylläpiti. Uskonto on vaikeuttanut tuotannollista toimintaa ja taloudellista kehitystä. Se on tuhlanut työvoimaa ja haaskannut pääomaa. Siitä ei aina ole ollut apua perheelle, se ei ole riittävässä määrin edistänyt rauhaa ja hyvää tahtoa, se on toisinaan laiminlyönyt opetusta ja viivästyttänyt tieteellistä edistystä, se on kohtuuttomasti köyhdyttänyt elämää muka kuolemaa rikastuttaakseen. Kehitysuskonto, ihmisperäinen uskonto, on todellakin syylistynyt kaikkiin näihin ja moniin muihin erehdyksiin, erheisiin ja virheisiin. Siitä huolimatta se ylläpiti kulttuurille ominaista etiikkaa, sivistykseen kuuluvaa moraalisuutta ja sosiaalista koossapysyvyyttä. Ja se teki mahdolliseksi myöhemmän ilmoitususkonnon korvata nämä monet kehitykseen liittyneet puutteet.

92:3.8 (1006.5) Kehitysuskonto on ollut ihmisen kallein mutta silti verrattoman tehokas instituutio. Ihmisperäistä uskontoa voidaan puolustaa vain evolutionaarisen sivilisaation valossa. Ellei ihminen olisi eläinevoluution ylöspäin johtavan kehityksen tuote, ei tällainen uskonnollisen kehityksen kulku olisi puolustettavissa.

92:3.9 (1006.6) Uskonto helpotti pääoman kertymistä, se edisti määrätynlaista työntekoa, pappien joutilaisuus edisti taidetta ja tietämystä. Ihmisrodulle koitui viime kädessä suuri hyöty kaikista

näistä eettisessä menettelytavassa esiintyneistä alkuaikojen virheistä. Shamaanit – rehelliset ja epärehelliset – kävivät hirvittävän kalliiksi, mutta he olivat täyden hintansa arvoisia. Oppineisuutta edellyttävät ammatit ja tiede itse nousivat esille loismaisista papistoista. Uskonto vaali sivilisaatiota ja mahdollisti yhteiskunnallisen jatkuvuuden. Se on kaikkina aikoina toiminut moraalia vartioivana poliisivoimana. Uskonto tarjosi sitä inhimillistä kurinalaisuutta ja itsehillintää, jotka tekivät *viisauden* mahdolliseksi. Uskonto on se kehityksen tehokas piiska, joka säälimättä pakottaa velton ja kärsivän ihmiskunnan luonnollisesta älyllisestä vitkaisuudestaan eteenpäin ja ylöspäin, järjellisyiden ja viisauden korkeammille tasoille.

92:3.10 (1006.7) Ja tätä eläimen tasolta ylöspäin noustaessa saatua pyhää perintöä – kehitysuskontoa – täytyy aina ja yhtä mittaa puhdistaa ja jalostaa ilmoitususkonnosta lähtevän jatkuvan tarkistuksen keinoin ja aidon tieteen polttavalla tulella.

4. Lahjaksi annettu ilmoitus

92:4.1 (1007.1) Ilmoituskin on kehityksellistä, mutta se on aina edistyvää. Kautta aikojen, jonkin maailman historian alusta sen loppuun saakka uskontoon kuuluvat ilmoitukset ovat kerta kerralta yhä laajempia ja toinen toistaan valaisevampia. Ilmoituksen, tehtävänä on panna järjestykseen ja tarkistaa toinen toistaan seuraavat kehitysuskonnot. Mutta jotta ilmoitus jalostaisi ja

ylevöittäisi kehitysuskontoja, tällaisten jumalallisten tarkastuskäyntien pitää tuoda esille sellaisia opetuksia, jotka eivät ole liian kaukana sen aikakauden ajattelusta ja suhtautumisista, jona ne esitetään. Ilmoituksella on siksi aina oltava ja sillä on aina kosketus evoluutioon. Ilmoitususkontoa rajoittaa aina pakostakin ihmisen vastaanottokyky.

92:4.2 (1007.2) Mutta ulkonaisesta yhteenkuuluvuudesta tai eroavuudesta huolimatta ilmoitususkonnoille on aina ominaista usko johonkin lopullista arvoa edustavaan Jumaluuteen ja johonkin käsitykseen persoonallisuuden identiteetin säilymisestä kuoleman jälkeen.

92:4.3 (1007.3) Kehitysuskonto on tunneperäistä, ei loogista. Se on ihmisen reaktio siihen, että hän uskoo hypoteettiseen aavehenkien maailmaan – se on ihmisen uskorefleksi, jonka laukaisee tuntemattoman olemassaolon tajuaminen ja sen pelkääminen. Ilmoitususkonnon esittäjä on todellinen, olemassa oleva hengellinen maailma. Se on superälyllisen kosmoksen vastaus kuolevaisten tuntemaan kaipaukseen saada uskoa ja luottaa universaaliin Jumaluuksiin. Kehitysuskonto kuvastaa kiertoteitse tapahtuvaa ihmiskunnan hapuilua totuuden löytämiseksi. Ilmoitususkonto on juuri tuo totuus.

92:4.4 (1007.4) Uskonnollisen ilmoituksen esittämiskertoja on ollut monia, mutta vain viidellä niistä on ollut käänteentekevä merkitys. Nämä olivat seuraavat:

92:4.5 (1007.5)

1. *Dalamatian opetukset.* Oikeaa käsitystä

Ensimmäisestä Lähteestä ja Keskuksesta julistivat Urantialla ensi kerran Prinssi Caligastian esikunnan sata ruumiillista jäsentä. Tämä koko ajan laajennut Jumaluudesta ilmoittaminen jatkui yli kolmesataatuhatta vuotta, kunnes se yhtäkkiä päättyi planeetan eroamiseen järjestelmästä ja opetuslaitoksen hajoamiseen. Vanin suorittamaa työtä lukuun ottamatta dalamatialaisilmoitus meni käytännöllisesti katsoen koko maailmalta hukkaan. Jopa nodiitit olivat Aatamin saapumiseen mennessä unohtaneet tämän totuuden. Kaikista niistä, jotka saivat esikunnan sadan jäsenen opetuksia, punainen ihminen säilytti ne kauimmin, mutta käsitys Suuresta Hengestä oli intiaanien uskonnossa enää vain hämärä ajatus, kunnes kosketus kristinuskoon sitä suuresti selvensi ja vahvisti.

92:4.6 (1007.6)

2. *Eedenin opetukset.* Aatami ja Eeva esittivät

evolutionaarisille kansoille toistamiseen käsityksen kaikkien Isästä. Ensimmäisen Eedenin hajaantuminen pysäytti Aatamin ilmoituksen etenemisen, ennen kuin se oli päässyt kunnollisesti edes alkamaan. Mutta seetiläispapit jatkoivat Aatamilta kesken jääneitä opetusponnistuksia, ja näissä totuuksissa on muutamia, joita maailma ei ole koskaan täysin kadottanut. Seetiläisten opetukset vaikuttivat Levantin koko uskonnollisen evoluution suunnan modifioitumiseen. Mutta vuoteen 2500 eKr. mennessä ihmiskunta oli suurelta osin kadottanut tuntuman Eedenin päivinä esitettyyn ilmoitukseen.

92:4.7 (1007.7)

3. *Saalemin Melkisedek*. Tämä Nebadonin Hätätilapoika oli Urantialla kolmannen totuudenilmoituksen alkuunpanija. Hänen opetuksiinsa sisältyneet tärkeimmät ohjeet olivat *luottamus* ja *usko*. Hän opetti luottamusta Jumalan kaikkivoipaan hyvántahtoisuuteen, ja hän julisti, että usko oli se teko, jolla ihmiset ansaitsivat Jumalan suosion. Hänen opetuksensa sekoittuivat vähitellen eri kehitysuskontojen uskomuksiin ja käytänteisiin, ja lopulta niistä kehittyivät ne teologiset järjestelmät, jotka olivat vallalla Urantian ensimmäisen kristuksenjälkeisen vuosituhannen alkaessa.

92:4.8 (1008.1)

4. *Jeesus Nasaretilainen*. Kristus Mikael esitti Urantialle neljännen kerran käsityksen Jumalasta Universaalisena Isänä, ja tämä opetus on yleisesti ottaen ollut vallalla siitä lähtien. Hänen opetustensa ydinsanoma oli *rakkaus* ja *palvelu*, se rakastava palvonta, jota luotu poika osoittaa omasta vapaasta tahdostaan, kun hän tunnustaa Jumalan, hänen Isänsä, rakastavan huolenpidon ja kun hän vastaa siihen. Kysymyksessä on se omasta tahdosta suoritettu palvelu, jota tällaiset luodut pojat suorittavat veljilleen tajutessaan riemumielellä, että he tässä palvelussa samalla palvelevat Jumala Isää.

92:4.9 (1008.2)

5. *Urantia-kirjan luvut*. Nämä luvut, joista tämä on yksi, muodostavat tuoreimman Urantian kuolevaisille totuudesta laaditun esityksen. Nämä luvut eroavat kaikista edellisistä ilmoituksista sikäli, että ne eivät ole yhden ainoan universumipersoonallisuuden työtä, vaan monien olentojen yhteisesitys. Mutta Universaalisen Isän saavuttamista lukuun ottamatta mikään ilmoitus ei voi koskaan olla

täysimääräinen. Kaikki muut taivaalliset hoivatoimet ovat vain osittaisia, ohimeneviä ja ajallisuudessa ja avaruudessa vallitseviin paikallisiin olosuhteisiin käytännöllisesti sovitettuja. Vaikka tällaiset myönnytykset saattavat kenties vähentää kaikkien ilmoitusten välitöntä tehoa ja arvovaltaa, Urantialla on kuitenkin koittanut aika, jolloin on viisasta tuoda asiat tällä tavoin suorasanaisesti julki senkin uhalla, että näin heikennetään tämän Urantian kuolevaisroduille annetun kaikkein uusimman totuudenpaljastuksen tulevaa vaikutusta ja arvovaltaa.

5. Suuret uskonnolliset johtajat

92:5.1 (1008.3) Kehitysuskonnon piirissä arvellaan, että jumalat ovat olemassa ikään kuin ihmisen kuvina; ilmoitususkonnossa ihmisille opetetaan, että he ovat Jumalan poikia – jopa muovattuja jumalallisuuden finiittisiksi kuviksi; ilmoituksena saaduista opetuksista ja kehityksen aikaansaannoksista kokoonpannuissa synteusiuskonnoissa jumalakäsite on sekoitus:

92:5.2 (1008.4) 1. Kehityksen myötä syntyneiden kulttien sisältämistä aikaisemmista käsityksistä.

92:5.3 (1008.5) 2. Ilmoitususkonnon ylevistä ihanteista.

92:5.4 (1008.6) 3. Suurten uskonnollisten johtajien, ihmiskunnan profeettojen ja opettajien henkilökohtaisista näkemyksistä.

92:5.5 (1008.7)

Useimmat suuret uskonnolliset aikakaudet ovat saaneet alkunsa jonkun huomattavan persoonallisuuden elämästä ja opetuksista. Joku johtajapersoonallisuus on pannut alulle valtaosan maininnanarvoisista historian tuntemista moraalisista liikkeistä. Ja ihmiset ovat aina taipuvaisia kunnioittamaan johtajaa, jopa hänen opetustensa kustannuksella, kunnioittamaan hänen persoonallisuuttaan, vaikka he samalla kadottaisivat näköpiiristään hänen julistamansa totuudet. Ja siihen, että näin tapahtuu, on omat syynsä: Evolutionaarisen ihmisen sydämessä on vaistomainen kaipaus saada apua ylhäältä ja tuonpuoleisesta. Tämän kaipauksen tarkoituksena on antaa ennakkoaavistus Planeettaprinssin ja myöhempien Aineellisten Poikien ilmestymisestä maan päälle. Urantialla ihminen on jäänyt ilman näitä ihmisen yläpuolella olevia johtajia ja hallitsijoita, ja sen vuoksi hän pyrkii jatkuvasti korvaamaan tämän menetyksen kietomalla ihmisjohtajansa legendoihin, joissa kerrotaan heidän yliluonnollisesta alkuperästään ja ihmeenkaltaisesta elämänurastaan.

92:5.6 (1008.8)

Monet rodut ovat kuvitelleet johtajiensa syntyneen neitseestä. Heidän maisen matkansa varteen on siroteltu yliluonnollisia tapahtumia ylen määrin, ja aina on niin, että heidän oma kannattajaryhmänsä odottaa johtajansa paluuta. Keski-Aasiassa asianomaiset heimoveljet odottavat yhä Tshingis-kaanin paluuta; Tiibetissä, Kiinassa ja Intiassa odotetaan Buddhaa; islamin piirissä odotettu on Muhammad; intiaanien keskuudessa odotettiin Hesunanin Onamonalontonia; heprealaisten keskuudessa odotettiin yleensä Aatamin paluuta aineelliseksi hallitsijaksi. Babylonissa

Marduk-jumala oli Aatamista kertovan legendan, Jumalan poika -idean, ihmisen ja Jumalan yhdyssiteestä kertovan legendan jatkoa. Sen jälkeen kun Aatami oli ilmestynyt maan päälle, esiintyi niin kutsuttuja Jumalan poikia maailman rotujen keskuudessa yleisesti.

92:5.7 (1009.1) Mutta siitä huolimatta, että näihin opettajiin suhtauduttiin usein taikauskaisella pelolla, tosiasia kuitenkin on, että he olivat ajallista persoonallisuutta edustavia tukipisteitä, joiden varassa ilmoitetun totuuden vipusimet toimivat ihmiskunnan moraalin, filosofian ja uskonnon edistämiseksi.

92:5.8 (1009.2) Urantian ihmisen miljoonavuotisen historian kuluessa on esiintynyt satoja ja taas satoja uskonnollisia johtajia Onagarista guru Nanakiin. Tämän ajan kuluessa uskonnollisen totuuden ja hengellisen uskon vuorovesi on kokenut monet vuokset ja luoteet, ja jokainen urantialaisen uskonnon renessanssi on menneisyydessä samastunut jonkun uskonnollisen opettajan elämään ja opetuksiin. Tarkasteltaessa viimeksi kuluneina aikoina eläneitä opettajia saattaa osoittautua hyödylliseksi ryhmitellä heidät Aatamin jälkeisen Urantian seitsemän suuren uskonnollisen aikakauden mukaan:

92:5.9 (1009.3) 1. *Seetiläiskausi*. Amosadin johdolla uudistuneista seetiläispapeista tuli Aatamin jälkeisen kauden suurenmoisia opettajia. He toimivat kaikkialla andiittien asuttamissa maissa, ja heidän vaikutuksensa tuntui kauimmin kreikkalaisten, sumerien ja hindujen keskuudessa. Viimeksi mainittujen keskuudessa he ovat hindulaisen uskonnon bramiinien hahmossa säilyneet nykyaikaan

asti. Seetiläiset ja heidän seuraajansa eivät koskaan täysin kadottaneet Aatamin paljastamaa kolminaisuuskäsitettä.

92:5.10 (1009.4) *2. Melkisedekin lähetyssaarnaajien aikakausi.* Urantian uskonto uudistui melkoisesti niiden opettajien ponnistelujen tuloksena, jotka Makiventa Melkisedek asetti tehtävänsä, silloin kun hän lähes kaksituhatta vuotta ennen Kristusta eli ja opetti Saalemissa. Nämä lähetyssaarnaajat julistivat, että usko on Jumalan suosioon pääsemisen hinta, ja heidän opetuksensa, vaikkeivät ne mitään välittömästi ilmenneitä uskontoja saaneetkaan aikaan, toimivat kuitenkin perustuksina, joille myöhempien aikojen totuudenopettajat sittemmin rakensivat Urantian uskonnot.

92:5.11 (1009.5) *3. Melkisedekin jälkeinen aikakausi.* Vaikka Amenemope ja Ikhnaton kumpikin opettivat tämän kauden aikana, Melkisedekin jälkeisen kauden selvästi muista erottuva uskonnollinen nero oli kuitenkin erään levanttilaisen beduiiniryhmän johtaja ja heprealaisten uskonnon perustaja – Mooses. Mooses opetti monoteismia. Hän sanoi: ”Kuule, oi Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi Jumala.” ”Herra – hän on Jumala. Eikä muuta Jumalaa ole kuin hän.” Hellittämättä hän pyrki juurimaan kansakunnastaan aavekultin jäänteet, ja hän jopa määräsi kuolemanrangaistuksen sen harjoittajille. Mooseksen jälkeen tulleet johtajat turmelivat hänen monoteisminsä, mutta myöhempinä aikoina he palasivat moniin hänen opetuksistaan. Mooseksen suuruus on hänen viisauudessaan ja teräväjärkisyydessään. Muilla ihmisillä on ollut suurenmoisempia käsityksiä Jumalasta, mutta

kukaan yksittäinen ihminen ei ole koskaan onnistunut yhtä hyvin taivuttamaan suuria ihmismääriä omaksumaan näin edistyneitä uskonkäsityksiä.

92:5.12 (1009.6) 4. *Kuudes vuosisata ennen Kristusta.* Monia miehiä nousi julistamaan totuutta tällä vuosisadalla, joka oli suurimpia Urantialla koskaan koettuja uskonnollisen heräämisen vuosisatoja. Tulkoot heidän joukostaan mainituiksi Gautama, Konfutse, Lao-tse, Zarathustra sekä jainalaiset opettajat. Gautaman opetukset ovat levinneet laajalti Aasiaan, ja miljoonat kunnioittavat häntä Buddhana. Konfutse merkitsi kiinalaisten moraalille samaa kuin Platon kreikkalaiselle filosofialle, ja vaikka kummankin opetukset herättivät uskonnollista vastakaikua, kumpikaan heistä ei tarkasti ottaen ollut uskonnollinen opettaja. Lao-tse näki taossa enemmän Jumalaa kuin Konfutse näki ihmisyydessä tai Platon idealismissa. Vaikka vallalla ollut dualistinen henkisyysden käsitys, käsitys hyvistä ja pahoista hengistä, vaikuttikin paljon Zarathustraan, samalla hän kuitenkin nosti käsityksen yhdestä ikuisesta Jumaluudesta ja siitä, että valo lopulta saa voiton pimeydestä, selvästikin paljon entistä korkeammalle.

92:5.13 (1010.1) 5. *Ensimmäinen vuosisata Kristuksen jälkeen.* Uskonnollisen opettajan ominaisuudessa Jeesus Nasaretilainen aloitti työnsä Johannes Kastajan perustaman kultin piirissä ja eteni niin kauaksi kuin hän suinkin voi – pois paastoamisista ja ulkonaisista muodoista. Tämän aikakauden suurimmat opettajat olivat Jeesuksen lisäksi Paavali Tarsoslainen ja Filon

Aleksandrialainen. Heidän uskontokäsityksensä ovat esittäneet hallitsevaa osaa sen uskon kehityksessä, joka kantaa Kristuksen nimeä.

92:5.14 (1010.2) *6. Kuudes vuosisata Kristuksen jälkeen.* Muhammad perusti uskonnon, joka oli verrattomampi kuin monet hänen aikansa uskonopit. Hänen uskontonsa oli vastalause muukalaisten uskontojen sosiaalisia vaatimuksia ja hänen oman kansansa uskonnollisen elämän hajanaisuutta vastaan.

92:5.15 (1010.3) *7. Viidestoista vuosisata Kristuksen jälkeen.* Tämän kauden aikana esiintyi kaksi uskonnollista suuntausta: kristinuskon yhtenäisyyden murtuminen länsimaissa ja synteesin kautta tapahtunut uuden uskonnon syntyminen orientissa. Euroopassa oli institutionalisoitunut kristinuskoko jo niin pahoin jäykistynyt, että sen kasvu joutui ristiriitaan yhtenäisyyden kanssa. Itämailla Nanak kannattajineen yhdisti islamin, hinduismia ja buddhismia yhteiset opetukset sikhiläisyydeksi, erääksi Aasian edistyneimmäksi uskonnoksi.

92:5.16 (1010.4) Urantian tulevaisuudelle tulee epäilemättä olemaan tunnusomaista uskonnollisen totuuden – Jumalan Isyyden ja kaikkien luotujen veljeyden – opettajien ilmaantuminen. Mutta on toivottavaa, että näiden tulevain aikain profeettojen hartaat ja vilpittömät ponnistelut suuntautuvat ei niinkään uskontoja erottavien esteiden vahvistamiseen kuin hengellisestä palveluksesta nousevan uskonnollisen veljeyden lisäämiseen niiden toisistaan

eroavien älyperäisten teologioiden kannattajien keskuudessa, jotka Satanian Urantialle ovat perin luonteenomaisia.

6. Monikoosteiset uskonnot

92:6.1 (1010.5) Kahdennenkymmenennen vuosisadan Urantian uskonnot tarjoavat tilaisuuden mielenkiintoiseen tutkimukseen ihmisen palvontavirikkeen sosiaalisesta kehityksestä. Monet uskonnot ovat edenneet aavekulttien ajoista varsin vähän. Afrikan pygmeillä ei ole mitään uskonnollisia reaktioita ryhmänä, vaikkakin jotkut heistä jossain määrin uskovat henkiympäristöön. He ovat nykyään täsmälleen siinä pisteessä, jossa primitiivinen ihminen oli, silloin kun uskonnon kehitys alkoi. Alku-uskonnon perususkomus oli eloonjääminen kuoleman jälkeen. Ajatus persoonallisen Jumalan palvomisesta osoittaa jo pidemmälle ehtinyttä evolutionaarista kehitystä, jopa ilmoituksen ensimmäistä vaihetta. Dajakit ovat kehittäneet vasta kaikkein alkeellisimmat uskonnolliset tavat. Verrattain vähän aikaa sitten eläneillä eskimoilla ja intiaaneilla oli vielä sangen niukat käsitykset Jumalasta. He uskoivat aaveisiin, ja heillä oli epämääräinen ajatus jonkinlaisesta eloonjäämisestä kuoleman jälkeen. Nykyisissä Australian alkuasukkaissa ilmenee vain vainajahenkien pelkoa, pimeänkammosa ja alkeellista esi-isien kunnioitusta. Zulut ovat parhaillaan kehittämässä aaveidenpelkoon ja uhraamiseen perustuvaa uskontoa. Ellei kristittyjen ja muhamettilaisten lähetystyön tuloksia oteta lukuun, monet Afrikan

heimot eivät vielä ole ohittaneet uskonnollisen kehityksen fetissivaihetta. Mutta jotkin ryhmät ovat jo kauan pitäytyneet monoteismin ideaan, niin kuin tekivät entiset traakialaiset, jotka uskoivat myös kuolemattomuuteen.

92:6.2 (1010.6) Urantialla kehitys- ja ilmoitususkonto etenevät rinta rinnan, samalla kun ne sekoittuvat ja sulautuvat yhteen niiksi monenlaisiksi teologisiksi järjestelmiksi, joita maailmassa käsillä olevien lukujen laatimisen aikaan esiintyy. Nämä uskonnot, kahdennenkymmenennen vuosisadan Urantian uskonnot, ovat lueteltavissa seuraavasti:

- 92:6.3 (1011.1) 1. Hindulaisuus – muinaisin.
- 92:6.4 (1011.2) 2. Heprealainen uskonto.
- 92:6.5 (1011.3) 3. Buddhalaisuus.
- 92:6.6 (1011.4) 4. Konfutsen opetukset.
- 92:6.7 (1011.5) 5. Taolaiset uskonkappaleet.
- 92:6.8 (1011.6) 6. Zarathustralaisuus.
- 92:6.9 (1011.7) 7. Shinto.
- 92:6.10 (1011.8) 8. Jainalaisuus.
- 92:6.11 (1011.9) 9. Kristinusko.
- 92:6.12 (1011.10) 10. Islam.
- 92:6.13 (1011.11) 11. Sikhiläisyys – viimeisin.

92:6.14 (1011.12) Entisaikain edistyneimmät uskonnot olivat juudaismi ja hinduismi, ja näistä kumpikin on tahollaan vaikuttanut merkittävästi uskonnollisen kehityksen suuntautumiseen itämailla ja länsimaissa.

Sekä hindut että heprealaiset uskoivat oman uskontonsa olevan henkeytettyä, ja he uskoivat kaikkien muiden uskontojen olevan ainoan oikean uskon rappeutuneita muotoja.

92:6.15 (1011.13) Intia jakautuu hindujen, sikhien, muhamettilaisten ja jainalaisten kesken, ja kukin uskonto esittää Jumalan, ihmisen ja universumin sillä tavalla kuin ne eri uskonnoissa käsitetään. Kiina seuraa taolaisia ja konfutselaisia opetuksia. Japanissa kunnioitetaan shintoa.

92:6.16 (1011.14) Suuret kansainväliset ja rotujenväliset uskonnot ovat heprealainen, buddhalainen, kristillinen ja islamilainen usko. Buddhalaisuus ulottuu Ceylonilta ja Burmasta Tiibetin ja Kiinan kautta Japaniin. Se on osoittanut niin suurta kykyä sopeutua monien kansojen tapoihin, että sille vetää vertoja vain kristinusko.

92:6.17 (1011.15) Heprealaiseen uskontoon sisältyy filosofinen siirtymä polyteismistä monoteismiin. Se on evoluution mukainen yhdysside kehitysuskontojen ja ilmoitususkontojen välillä. Heprealaiset olivat ainoa läntinen kansa, joka seurasi alkuaikojen evolutionaarisia jumaliaan suoraan ilmoituksen esittämään Jumalaan. Muttei tämä totuus koskaan ennen Jesajan aikoja saavuttanut laajaa hyväksyntää, Jesajan, joka jälleen kerran opetti Universaaliseen Luojaan yhdistyneen rotukohtaisen jumaluuden sekoittunutta ideaa: ”Oi, Sotajoukkojen Herra, Israelin Jumala, sinä olet Jumala ja vain sinä; sinä olet tehnyt taivaan ja maan.” Länsimaisen sivilisaation säilymisen toivo piili yhteen aikaan heprealaisten ylevissä hyvyiden käsityksissä ja helleenien edistyneissä kauneuden käsityksissä.

92:6.18 (1011.16) Kristinuskon on juudaismin teologiaan pohjautuva uskonto Kristuksen elämästä ja opetuksista. Kristinuskon on lisäksi muovannut se, että siihen on omaksuttu aineksia tietyistä zarathustralaisuuden opetuksista ja kreikkalaisesta filosofiasta, ja sen ovat muotoilleet ensi sijassa kolme henkilöä, nimittäin Filon, Pietari ja Paavali. Paavalin aikojen jälkeen se on käynyt läpi monet kehitysvaiheet, ja se on niin läpikotaisin länsimaistunut, että monet ei-eurooppalaiset kansat suhtautuvat varsin luonnollisesti kristinuskoon ikään kuin se olisi oudon Jumalan outo ilmoitus, joka on annettu muukalaisille.

92:6.19 (1011.17) Islam on Pohjois-Afrikan, Levantin ja Kaakkois-Aasian uskonnollis-kulttuurinen yhdysside. Nimenomaan juutalainen teologia myöhempien kristillisten opetusten ohella teki islamista monoteistisen. Muhammadin seuraajien kompastukseksi muodostuivat Kolminaisuudesta esitetyt edistyneet opetukset, sillä he eivät kyenneet käsittämään oppia kolmesta jumalallisesta persoonallisuudesta ja yhdestä Jumaluudesta. On aina vaikeata taivuttaa evolutionaarisia mieliä *yhtäkkiä* ottamaan vastaan edistynyttä ilmoitettua totuutta. Ihminen on evolutionaarinen luotu, ja hänen tulee saada uskontonsa pääasiassa evolutionaarisin menetelmin.

92:6.20 (1012.1) Esi-isäinpalvonta merkitsi uskonnollisessa kehityksessä aikanaan selvää edistysaskelta, mutta on sekä hämmästyttävää että valitettavaa, että tämä alkeellinen käsitys on yhäkin vallalla Kiinassa, Japanissa ja Intiassa keskellä niin paljon sellaista, joka on suhteellisesti ottaen edistyneempää, kuten buddhalaisuus ja

hindulaisuus. Länsimaissa esi-isienpalvonta kehittyi kansallisjumalien kunnioittamiseksi ja rodullisten sankarien kunnioitukseksi. Kahdennellakymmenennellä vuosisadalla tämä sankareita palvova kansallismielinen uskonto ilmenee erilaisina radikaaleina ja kansallismielisinä sekularismeina, jotka ovat luonteenomaisia monille länsimaiden roduille ja kansakunnille. Tätä samaa asennoitumista ilmenee myös englantia puhuvien kansojen suurissa yliopistoissa ja suuremmissa teollisuusyhdyskunnissa. Kovinkaan paljon ei näistä käsityksistä eroa sellainen ajatus, että uskonto on vain ”yhteistä hyvän elämän tavoittelua”. ”Kansalliset uskonnot” eivät ole muuta kuin paluuta muinaisen Rooman keisarinpalvontaan ja shintolaisuuteen – valtionpalvontaan keisariperheen hahmossa.

7. Uskonnon edelleenkehittyminen

92:7.1 (1012.2) Uskonnosta ei voi koskaan tulla tieteellistä tosiasiaa. Filosofia voi kyllä nojata tieteelliseen perustukseen, mutta uskonto tulee aina pysymään joko kehityspohjaisena tai ilmoituspohjaisena, tai mahdollisesti näiden molempien yhdistelmänä, jollaisena se nykyään maailmassa esiintyy.

92:7.2 (1012.3) Uusia uskontoja ei voi keksiä, vaan niitä joko kehittyy tai sitten ne *äkillisesti ilmoitetaan*. Kaikki uudet kehitysuskonnot ovat pelkästään edelleen kehittyviä ilmentymiä, uusia mukaelmia ja sovellutuksia vanhoista uskomuksista. Vanha ei lakkaa olemasta,

vaan se sulautetaan uuteen, aivan kuten sikhiläisyys versoi ja puhkesi kukkaan hindulaisuuden, buddhalaisuuden, islamin ja muiden samankaltaisten kulttien maaperästä ja ulkonaisista muodoista. Alkukantainen uskonto oli varsin demokraattista; villi-ihminen oli vikkela sekä ottamaan että antamaan lainaksi. Vasta ilmoitususkonnon myötä ilmaantui yksinvaltainen ja suvaitsematon teologinen omaansapitäytyminen.

92:7.3 (1012.4) Urantian monet uskonnot ovat kaikki hyviä siinä määrin kuin ne tuovat ihmisen Jumalan tykö ja tuovat ihmiselle käsityksen Isästä. Mikä tahansa uskonnonharjoittajain ryhmä on harhaluulojen vallassa, jos se kuvittelee oman oppinsa *Totuudeksi*, sillä tällaiset asenteet kertovat enemmänkin teologisesta ylimielisyydestä kuin uskon varmuudesta. Urantialla ei ole sellaista uskontoa, joka ei hyötyisi jokaisen muun uskonnon sisältämien parhaiden totuuksien tutkimisesta ja omaksumisesta, sillä kaikkiin uskontoihin sisältyy totuutta. Uskonnonharjoittajat tekisivät viisaammin, jos lainaisivat naapureidensa elävästä hengellisestä uskosta sen, mikä niissä on parasta, mieluummin kuin tuomitsisivat sen, mikä näiden vielä vallalla olevissa taikauskoisissa käsityksissä ja rituaaleissa on huonointa.

92:7.4 (1012.5) Kaikki nämä uskonnot ovat ilmaantuneet tuloksena ihmisen vaihtelevasta älyllisestä reagoinnista siihen identtiseen hengelliseen ohjaukseen, jota hänelle annetaan. Ihmiset eivät voi koskaan toivoa pääsevänsä uskonkappaleiden, opinkappaleiden ja rituaalien yhdenmukaisuuteen, sillä ne ovat älyperäisiä. Mutta he voivat tehdä ja jonakin päivänä he tekevätkin yhtenäisyydestä totta

aidossa kaikkien Isän palvonnassa, sillä sellainen on hengellistä, ja ikiajat on totta, että hengessä kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia.

92:7.5 (1012.6) Alku-uskonto oli suurelta osin tietoisuutta aineellisista arvoista, mutta sivilisaatio kohottaa uskonnollisia arvoja, sillä todellinen uskonto on minuuden omistautumista merkityksellisten ja korkeampien arvojen palvelemiseen. Kun uskonto kehittyy, etiikasta tulee moraalifilosofiaa ja moraalisuudesta tulee korkeimmista merkityksistä ja ylimmistä arvoista – jumalallisista ja hengellisistä ihanteista – muodostuvien normien mukaista itsekuria. Ja näin uskonnosta tulee spontaania ja kauneinta mahdollista omistautumista, rakkaudesta kumpuavan lojaalisuuden elävä kokemus.

92:7.6 (1013.1) Uskonnon laadun osoittimia ovat:

92:7.7 (1013.2) 1. Arvojen taso – lojaalisuudet.

92:7.8 (1013.3) 2. Merkitysten syvyys – yksilön herkistyminen näiden korkeimpien arvojen idealistiselle arvostamiselle.

92:7.9 (1013.4) 3. Vihkiytymisen voimaperäisyys – näille jumalallisille arvoille omistautumisen aste.

92:7.10 (1013.5) 4. Persoonallisuuden kahlitsematon eteneminen tällä idealistisen hengellisen elämän kosmisella polulla. Jumalan poikana olemisen oivaltaminen ja loputtomasti edistyvän universumikansalaisuuden tajuaminen.

92:7.11 (1013.6) Uskonnolliset merkitykset etenevät minätietoisuudessa, kun lapsi siirtää vanhempia liittämiensä kaikkivaltiuskäsitteen Jumalaan. Ja tällaisen lapsen koko uskonnollinen kokemus on

suuressa määrin riippuvainen siitä, onko tätä vanhempien ja lapsen välistä suhdetta hallinnut pelko vai rakkaus. Orjat ovat aina kokeneet varsin vaikeaksi siirtää isännänpelkoa Jumalan rakkauden käsityksiksi. Sivilisaation, tieteen ja edistyneiden uskontojen täytyy vapauttaa ihmiskunta niistä peloista, jotka ovat syntyneet luonnonilmiöiden pelkäämisestä. Ja samoin tulisi suuremman valistuneisuuden vapauttaa sivistyneet kuolevaiset kaikesta sellaisesta, missä he luottavat välikäsiin pitäessään yhteyttä Jumaluuteen.

92:7.12 (1013.7) Nämä epäjumalanpalvontana ilmenevän empimisen välivaiheet palvonnan kohteen siirtämisessä inhimillisestä ja näkyvästä jumalalliseen ja näkymättömään ovat väistämättömiä, mutta niitä tulisi lyhentää tietoisuus ihmisen sisimmässä olevan jumalallisen hengen tätä siirtymistä helpottavasta hoivasta. Joka tapauksessa ihmiseen eivät ole vaikuttaneet syvällisesti pelkästään hänen jumaluuskäsityksensä, vaan myös niiden sankarien luonne, jotka hän on valinnut kunnioituksensa kohteiksi. On mitä valitettavinta, että niiltä, jotka ovat päätyneet kunnioittamaan jumalallista ja kuolleista noussutta Kristusta, piti jäädä huomaamatta ihminen – urhea ja rohkea sankari – Joshua ben Josef.

92:7.13 (1013.8) Nykyajan ihminen on uskonnon osalta riittävän tiedostava, mutta hänen yhä kiivaammaksi käyvä sosiaalinen muodonmuutoksensa ja hänen ennen kokemattomat tieteelliset saavutuksensa hämmentävät hänen palvontatottumuksiaan ja horjuttavat hänen luottamustaan niihin. Ajattelevat miehet ja naiset

haluavat uskonnon määriteltäväksi uudelleen, ja tämä vaatimus tulee pakottamaan uskonnon tekemään uuden arvion itsestään.

92:7.14 (1013.9) Nykyihmisen edessä olevana tehtävänä on yhden sukupolven aikana suorittaa enemmän inhimillisten arvojen tarkistuksia kuin on tehty kahteentuhanteen vuoteen. Ja tämä kaikki vaikuttaa sosiaaliseen asennoitumiseen uskontoa kohtaan, sillä uskonto on yhtä paljon tapa elää kuin tapa ajatella.

92:7.15 (1013.10) Aidon uskonnon tulee ikuisesti olla yhdellä kertaa kaikkien kestävien sivilisaatioiden sekä ikuinen perustus että niiden johtotähti.

92:7.16 (1013.11) [Esittänyt eräs Nebadonin Melkisedek.]